

Konkurs przedmiotowy z geografii

Zawody II stopnia (rejonowe)

Na rozwiązanie zadań przeznaczona jest 90 minut.

Powodzenia.

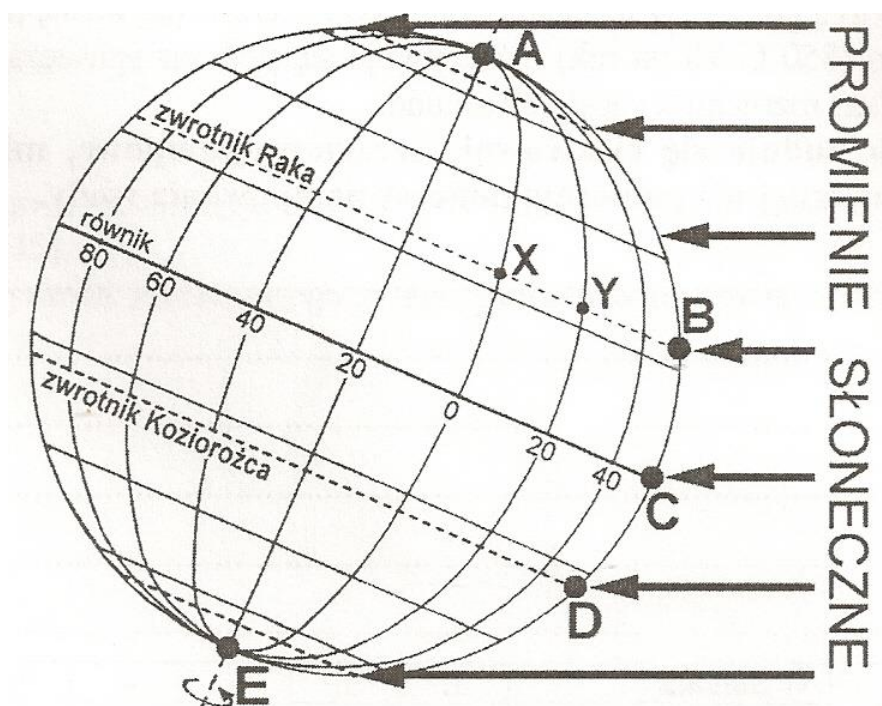
Zadanie 1. (0 – 1)

Wpisz obok zdania prawdziwego literę P, a obok fałszywego literę F.

- a) Pełny obrót Ziemi wokół własnej osi trwa dobę.
- b) W wyniku oddziaływania siły Coriolisa wiatry nie ulegają odchyleniu.
- c) Jednym z następstw ruchu obiegowego Ziemi jest jej spłaszczenie przy biegunach.

Zadanie 2. (0 – 2)

Rysunek przedstawia oświetlenie Ziemi w jednym z dni w roku. Wpisz obok każdego zdania literę P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F, gdy zdanie jest fałszywe.

D.

Plandowska, J.
Siembida, Z. Zaniewicz, *Matura 2011 Geografia*, Operon, Gdynia 2010

- a) Rysunek przedstawia oświetlenie Ziemi w dniu równonocy.
- b) W miejscu oznaczonym literą A jest dzień polarny.
- c) W miejscu oznaczonym literą E Słońce podczas górowania znajduje się w zenicie.
- d) Wysokość górowania Słońca w miejscu oznaczonym literą D jest niższa niż w miejscu oznaczonym literą B.
- e) Punkty X i Y mają ten sam czas słoneczny.

Zadanie 3. (0 – 1)

Uzupełnij zdania, wykorzystując poniższe nazwy miejscowości.

Meksyk (20°N,100°W), Miami (25°N,80°W), Narwik (68°N,17°E)

- a) Miejscowość, w której występują dni i noce polarne to
- b) Miejscowość, w której Słońce góruje w zenicie dwa razy w roku to

Zadanie 4. (0 – 1)

W tabeli podano wybrane cechy położenia geograficznego Polski.

Do każdej z cech położenia geograficznego Polski dobierz po jednej z ich konsekwencji. Wybierz je z niżej podanych i wpisz do tabeli oznaczające je litery.

Cecha	Konsekwencja położenia geograficznego Polski
a) Położenie między 49°00' a 54°50' szerokości geograficznej północnej.	
b) Położenie między 14°07' a 24°09' długości geograficznej wschodniej.	

Konsekwencje

- A. Różnice czasu słonecznego.
- B. Najniższe roczne amplitudy temperatury powietrza występują na południowych krańcach kraju.
- C. Latem nad morzem dzień jest o około godzinę dłuższy niż na południu Polski. Natomiast zimą dzień nad morzem jest o około godzinę krótszy.
- D. Latem nad morzem dzień jest o około godzinę krótszy niż na południu Polski. Natomiast zimą dzień nad morzem jest o około godzinę dłuższy.

Zadanie 5. (0 – 2)

Odległość pomiędzy miejscowością A i miejscowością B na mapie wykonanej w skali 1:500 000, mierzona w linii prostej, wynosi 2,8 cm. Oblicz skalę, w której odległość między tymi miejscowościami wynosi 1,4 cm. Obliczoną skalę zapisz w postaci liczbowej.

Obliczenia:

Odpowiedź:

Zadanie 6. (0 – 2)

Uzupełnij tabelę, przyporządkowując poszczególnym typom genetycznym jezior właściwą im charakterystykę oraz odpowiedni przykład jeziora, wybierając je z niżej podanych. Wpisz właściwe cyfry i litery.

Charakterystyki jezior

1. Jezioro charakteryzuje się dużą głębokością oraz wydłużonym kształtem. Strome brzegi jeziora wynikają z położenia w dolinie ryftowej.
2. Cechą charakterystyczną tego jeziora jest duża powierzchnia oraz silnie rozwinięta linia brzegowa.
3. Małe, ale głębokie jezioro, które powstało w miejscu występowania pola firnowego.
4. Jezioro posiada dużą powierzchnię, ale niezbyt dużą głębokość. Woda w nim może być słona, ponieważ jest to pozostałość dawnego morza.

Przykłady jezior

- A – Aralskie B – Czarny Staw
C – Tanganika D – Mamry

Typ genetyczny jeziora	Charakterystyka jeziora	Przykład jeziora
polodowcowe cyrkowe		
tektoniczne		
polodowcowe morenowe		

Zadanie 7. (0 – 1)

Do biegu górnego rzeki dobrać cechę doliny i dominujący proces rzeźbotwórczy, wybierając z niżej podanych.

Cechy doliny

- A. Dolina asymetryczna z jednym zboczem wyższym od drugiego i meandrami.
- B. Dolina o V-kształtnym profilu poprzecznym.
- C. Dolina szeroka, płaskodenna.

Procesy rzeźbotwórcze

1. Przewaga akumulacji.
2. Erozja wgłębna i wsteczna.
3. Przewaga erozji bocznej i akumulacja.

Cecha doliny:

Dominujący proces rzeźbotwórczy:

Zadanie 8. (0 – 2)

Na podstawie rodzaju skał i sposobu ich powstawania można określić warunki środowiska, jakie panowały w czasie formowania się danej skały.

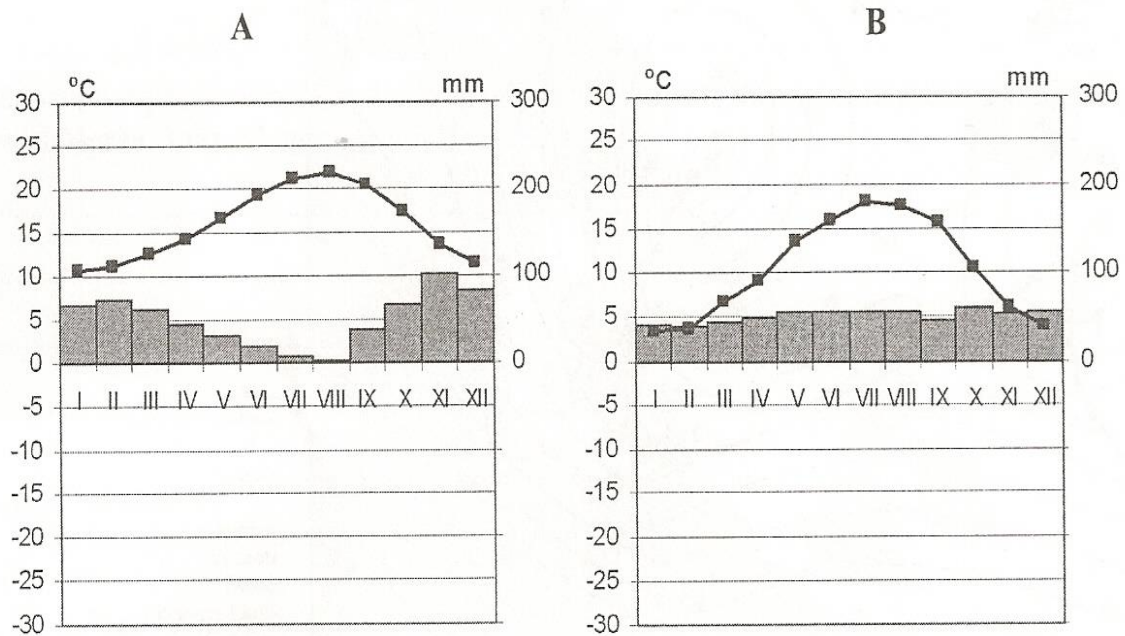
Dopasuj do podanych skał odpowiednie wydarzenia lub warunki środowiska.

- a) glina zwałowa
- b) bazalt
- c) węgiel kamienny
- d) sól kamienna

1. płytkie, ciepłe morze
2. gorący i wilgotny klimat
3. obecność lądolodu
4. wybuchy wulkanów

Zadanie 9. (0 – 2)

Na klimatogramach stacji meteorologicznych oznaczonych literami A i B przedstawiono roczny przebieg średnich miesięcznych temperatur powietrza i miesięcznych sum opadów atmosferycznych.

H. Radlicz-Ruhlowa, W. Mizerski, *Geologia dynamiczna dla geografów*, PWN, Warszawa 2007

- a) Wpisz literę, którą oznaczono stację położoną w klimacie umiarkowanym morskim.
- b) Wpisz literę, którą oznaczono stację, gdzie roczna amplituda temperatury powietrza wynosi około 15°C.

Zadanie 10. (0 – 3)

Uzupełnij tabelę określeniami wybranymi spośród podanych.

Formy rzeźby: mierzeja, gołoborze, klif, polje.

Procesy rzeźbotwórcze: krasowienie, denudacja, wietrzenie mrozowe.

Czynniki rzeźbotwórcze: morze, woda płynąca.

Krainy geograficzne: Góry Świętokrzyskie, Polesie Lubelskie, Pojezierze Kaszubskie, Wolin.

Forma rzeźby	Proces rzeźbotwórczy	Czynnik rzeźbotwórczy	Kraina geograficzna
a)		zamróż	
b)	abrazja		
c)		woda opadowa	

Zadanie 11. (0 – 2)

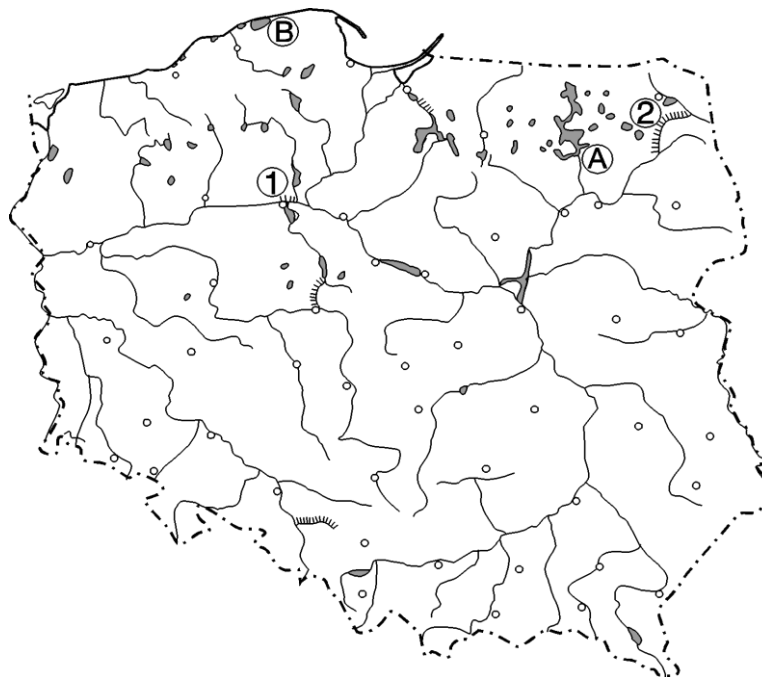
Wybierz właściwe dokończenia zdań tak, aby zdania przedstawiały zależności zachodzące między elementami środowiska.

a) Zamarzanie wsiąkającej w szczeliny skalne wody może doprowadzić do	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozpuszczania skał i powstawania nacieków. 2. łuszczenia się skał i powstawania ostańców. 3. rozpadu blokowego skał i powstawania gołoborzy.
b) W Sudetach występują formy zrębowe, które powstały w wyniku	<ol style="list-style-type: none"> 1. ruchów epejrogenicznych. 2. wietrzenia. 3. ruchów tektonicznych.
c) W Kotlinie Warszawskiej występują wody subartezyjskie, co uwarunkowane jest	<ol style="list-style-type: none"> 1. antyklinarnym ułożeniem warstw skalnych. 2. nieckowatym ułożeniem na przemian warstw nieprzepuszczalnych i przepuszczalnych. 3. położeniem obszaru w strefie granicy platformy wschodnioeuropejskiej.

a) b) c)

Zadanie 12. (0 – 2)

Na podstawie mapy konturowej Polski przedstawiającej wody powierzchniowe rozpoznaj kanały zaznaczone cyframi 1 i 2 oraz jeziora oznaczone literami A i B.

D. Plandowska, J. Siembida, Z. Zaniewicz, *Matura 2012 Geografia*, Operon, Gdynia 2011

Wpisz nazwy.

A. – B. –

1. – 2. –

Zadanie 13. (0 – 2)

Do podanych naturalnych formacji leśnych dobierz odpowiadające im opisy.

1. Lasy iglaste porastające m.in. wydmy, pola sandrowe; charakterystyczne dla klimatu umiarkowanego.
2. Roślinność górska między regłem górnym a piętrem hal.
3. Wielogatunkowe lasy liściaste o bogatym podszyciu z przewagą grabów i dębów.
4. Lasy liściaste z przewagą olchy i wierzby rosnące w dolinach rzek okresowo zalewanych przez wody powodziowe.

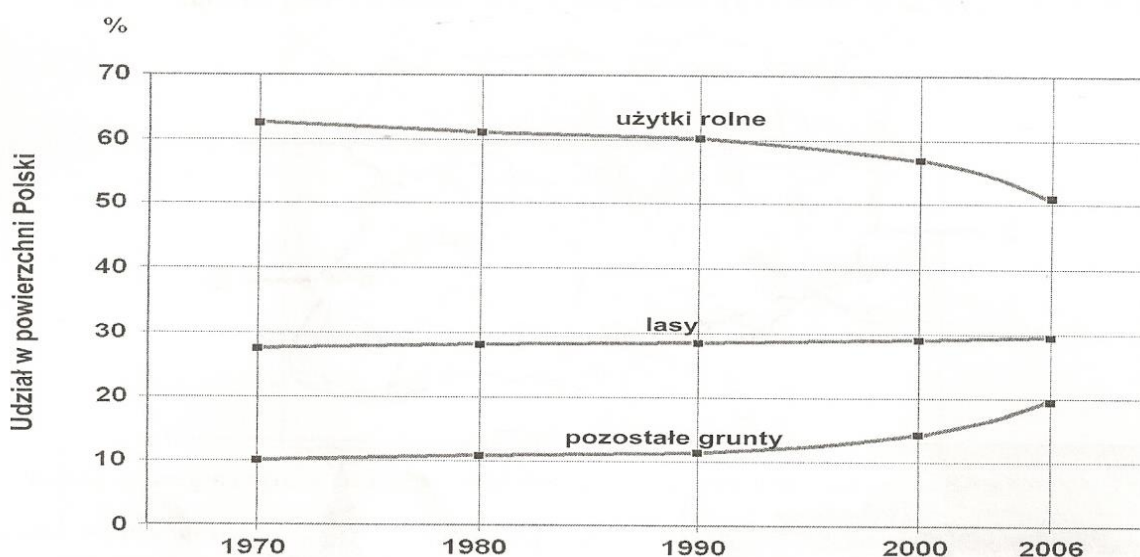
a) łągi –

b) grądy –

c) bory –

Zadanie 14. (0 – 1)

Wykres przedstawia użytkowanie ziemi w Polsce.

Świat w liczbach 2008/2009, WSiP, Warszawa 2008

Jaki odsetek powierzchni Polski w roku 2006 stanowiły grunty orne, jeśli użytki zielone zajmowały 10%, a sady 1%?

.....

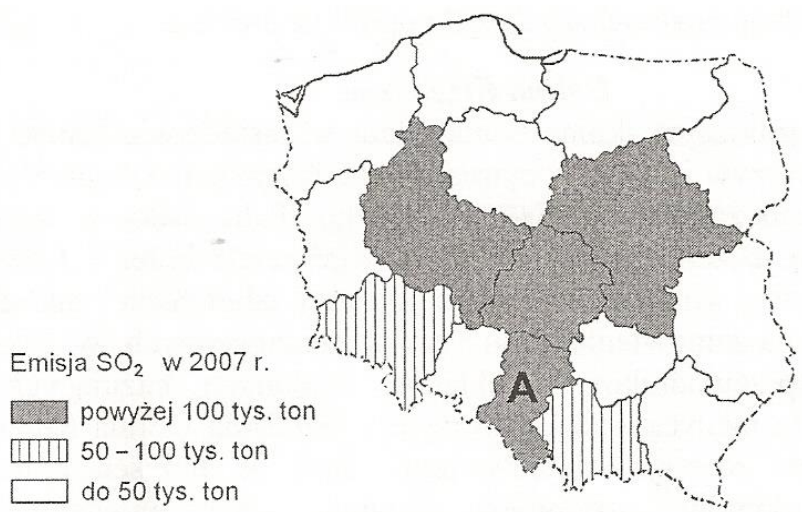
Zadanie 15. (0 – 1)

Wskaż źródło energii, które nie jest obecnie wykorzystywane w Polsce.

- a) energia spadku wody
- b) energia pływów i prądów morskich
- c) energia geotermiczna
- d) energia słoneczna
- e) energia biomasy

Zadanie 16. (0 – 2)

Na mapie przedstawiono wielkość emisji SO₂ w 2007 r. z zakładów szczególnie uciążliwych.

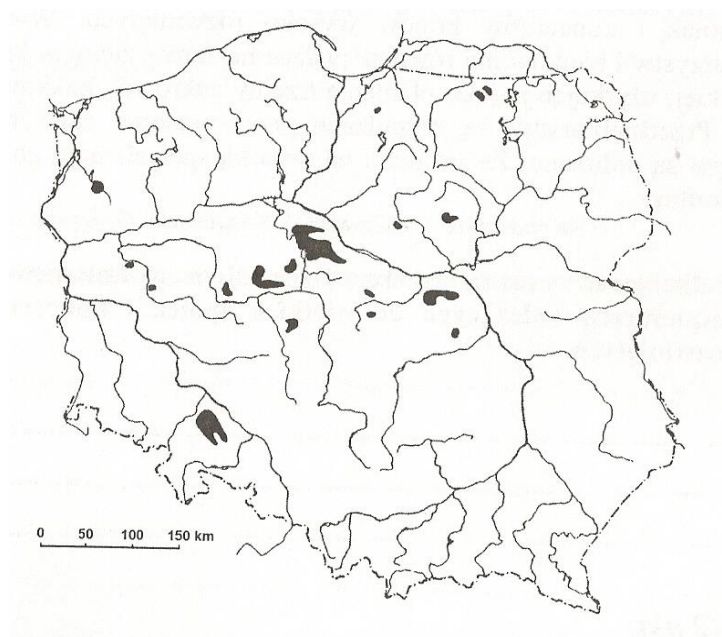
Ochrona środowiska 2008, GUS, Warszawa 2008

a) Wpisz nazwy czterech województw o najwyższym wskaźniku emisji SO₂.

b) Wyjaśnij, dlaczego najczęściej elektrownie ciepłych zlokalizowano w województwie oznaczonym na mapie literą A.

Zadanie 17. (0 – 1)

Na mapie Polski zaznaczono główne rejony występowania typu gleby, która wytworzyła się na obszarach zarastających bagien i zanikających jezior.

D. Plandowska, J. Siembida, Z. Zaniewicz, *Matura 2001. Geografia*, Operon, Gdynia 2011

Zaznacz nazwę typu gleby, której występowanie przedstawiono na mapie.

- a) czarne ziemie
- b) czarnoziemy
- c) brunatne
- d) bielice

Zadanie 18. (0 – 2)

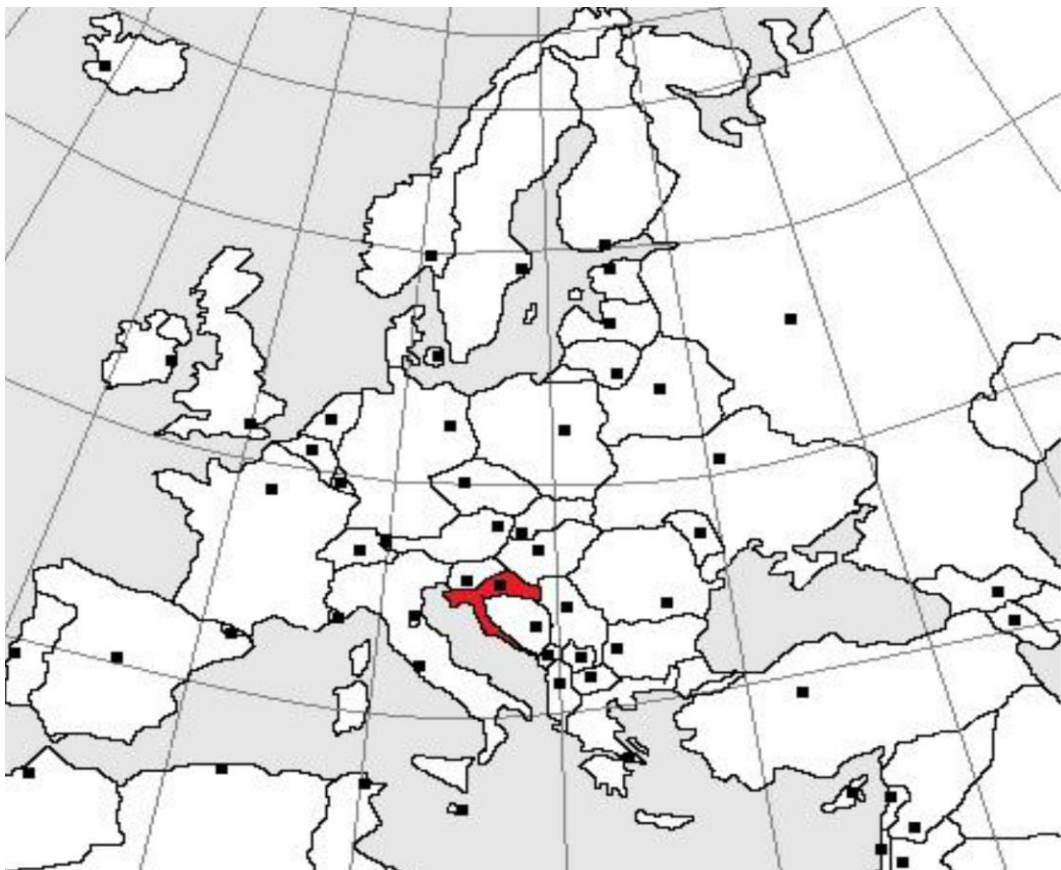
Dopisz do wskazanych krain geograficznych po dwa czynniki rozwoju rolnictwa.

- A. Okres wegetacji trwający 220-230 dni.
- B. Duże powierzchnie czarnoziemów i rędzin.
- C. Duże powierzchnie czarnych ziem i mad.
- D. Duży udział pracujących w rolnictwie w ogólnej liczbie ludności zawodowo czynnej.

Nizina Śląska: Wyżyna Lubelska:

Zadanie 19. (0 – 2)

Na mapie zaznaczono państwo, które w 2014 roku przystąpiło do Unii Europejskiej.

D. Plandowska, J. Siembida, Z. Zaniewicz, *Matura 2001. Geografia*, Operon, Gdynia 2011

Wpisz:

- a) nazwę państwa
- b) nazwę stolicy tego państwa
- c) nazwę morza, nad którym leży to państwo
- d) typ wybrzeża, jaki występuje w tym rejonie

Zadanie 20. (0 – 1)

Każdemu z wymienionych poniżej krajów przyporządkuj po jednym odnawialnym źródle energii mającym znaczący udział w produkcji energii elektrycznej w tym kraju. Źródła energii wybierz spośród podanych.

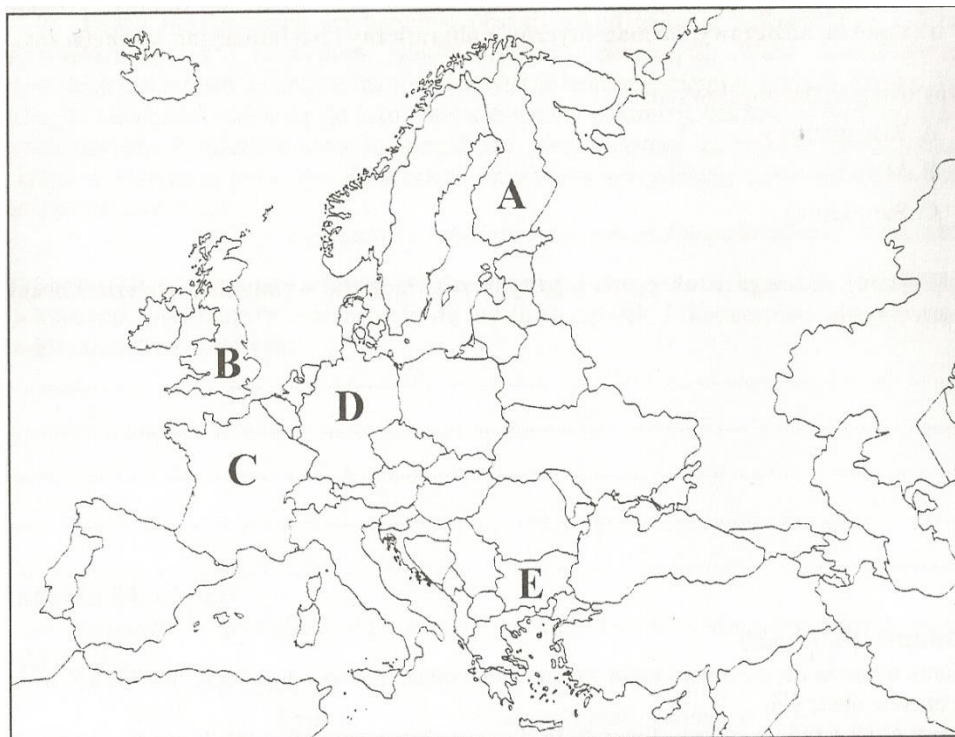
Źródła energii: energia spadku wody, energia słoneczna, energia prądów morskich, energia geotermalna, energia wiatru.

Dania:

Norwegia:

Zadanie 21. (0 – 2)

Na mapie literami: A, B, C, D, E zaznaczono wybrane kraje Unii Europejskiej.

D. Plandowska, J. Siembida, Z. Zaniewicz, *Matura 2001 Geografia*, Operon, Gdynia 2011

Na podstawie opisów rozpoznaj trzy kraje spośród pięciu oznaczonych na mapie literami od A do E, wpisz do tabeli ich nazwy oraz litery, którymi oznaczono je na mapie.

Opis kraju	Nazwa kraju	Oznaczenie na mapie
a) Jeden z dwóch krajów przyjętych do Unii Europejskiej w 2007 r. Ważną rolę w jego gospodarce odgrywa turystyka. Większość ludności wyznaje prawosławie.		
b) Kraj o jednej z najniższych gęstości zaludnienia w Europie, dużej lesistości, wysokim odsetku internautów wśród ludności.		
c) Kraj o największej powierzchni wśród państw Unii Europejskiej, wyróżniający się dobrze rozwiniętym rolnictwem. Ważną rolę w jego gospodarce odgrywa turystyka międzynarodowa.		

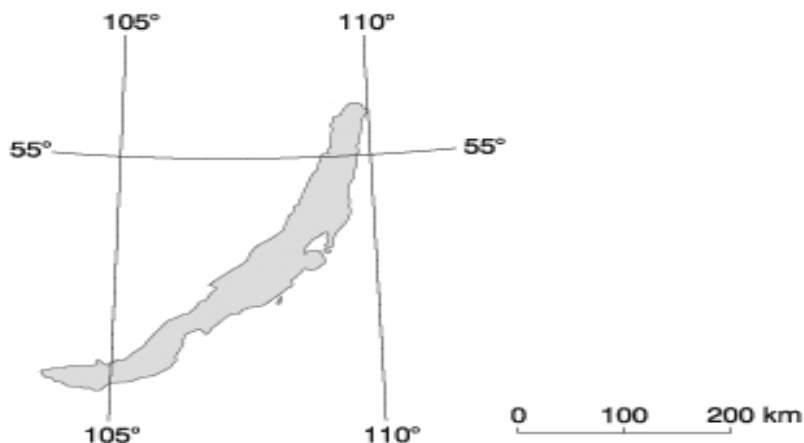
Zadanie 22. (0 – 1)

W których państwach nierozważne nawadnianie pól bawełny z dorzeczy dwóch rzek doprowadziło do wysychania jeziora Aralskiego i zachwiało gospodarką ich regionu?

- A. Kuwejt, Irak B. Uzbekistan, Kazachstan C. Ukraina, Białoruś

.....

Zadania nr 23 i 24 wykonaj na podstawie mapy konturowej.

D. Plandowska, J. Siembida, Z. Zaniewicz, *Matura 2012 Geografia*, Operon, Gdynia 2011

Zadanie 23. (0 – 1)

Wpisz nazwę azjatyckiego jeziora przedstawionego na mapie konturowej.

.....

Zadanie 24. (0 – 1)

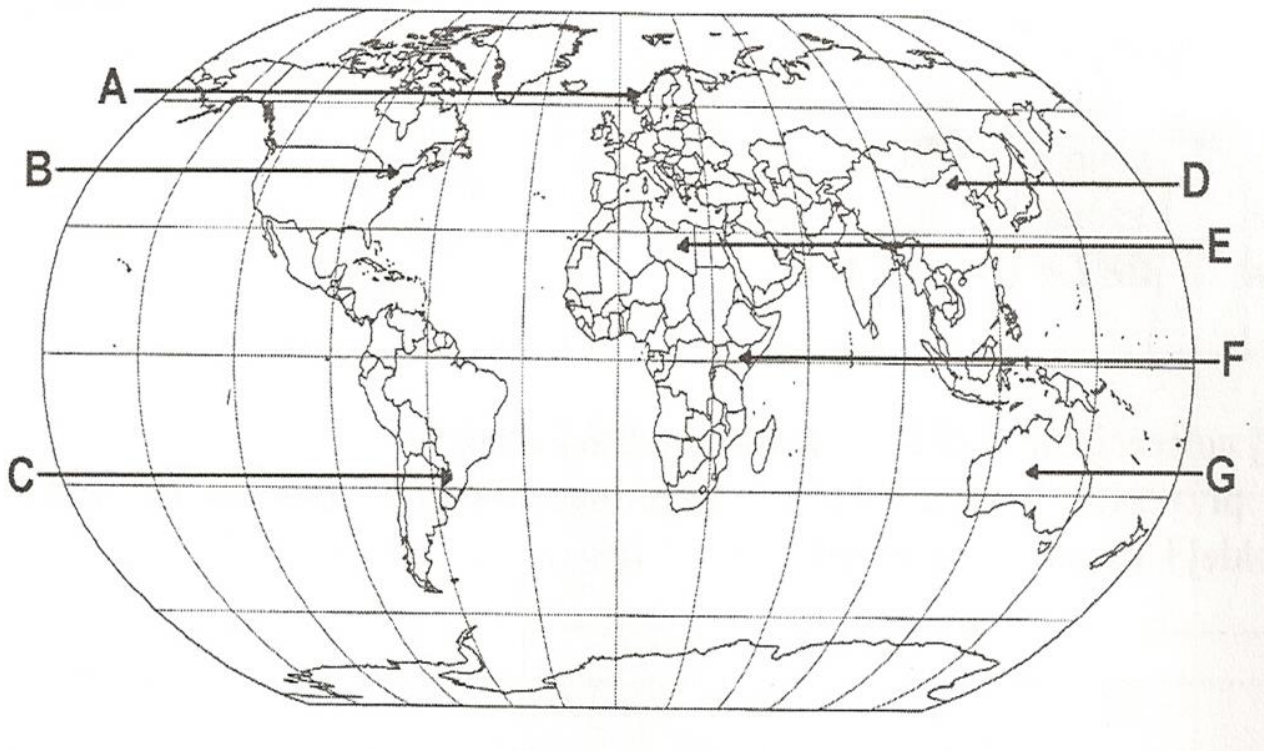
Zaznacz prawidłowe dokończenie zdania.

Na mapie konturowej przedstawiono

- a) największe wysokogórskie jezioro na Ziemi.
- b) najgłębsze jezioro na kuli ziemskiej.
- c) jezioro o największym na świecie zasoleniu wód.
- d) największe jezioro świata.

Zadanie 25. (0 – 2)

Na mapie literami zaznaczono wybrane miejsca na Ziemi.

D. Plandowska, J. Siembida, Z. Zaniewicz, *Matura 2012 Geografia*, Operon, Gdynia 2011

Uzupełnij tabelę, wpisując litery obok nazw atrakcji turystycznych.

Atrakcja turystyczna	Miejsce na mapie (wpisz literę)
a) Formacja skalna Uluru (Awers Rock)	
b) Wodospad Niagara	
c) Wybrzeże fiordowe	
d) Park Narodowy Mount Kenya	